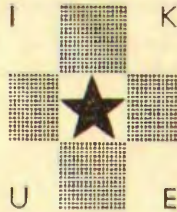

FLANDRA KATOLIKO

MAANDBLAD VAN HET
KATHOLIEK VLAAMSCH
ESPERANTO VERBOND

K. V. E. V.

MONATA REVUO DE LA
FLANDRA UNUIĜO DE
KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ

F. U. K. E.

REDAKTIE : TURNHOUTSCHE BAAN, 277, BORGERHOUT (ANT.)
INTERŜANĜ-ADRESO : F. U. K. E., TURNHOUTSCHEBAAN, 277, BORGERHOUT

Feliĉan
Kristnaskfeston

Sub la verda stelo

HET ESPERANTO VOLK

Er is een volk in de wereld, dat niet leeft in een bepaald land, maar wiens leden verspreid zijn over de gansche aardbol. Door hun geboorte behooren zij tot de meest verschillende rassen en naties, maar het Esperanto heeft hun tevens het bewustzijn gegeven, dat ze benevens hun nationaliteit nog de « menselijkheid » bezitten, waardoor ze én lid zijn van hun volk én lid van de menselijke familie. Het Esperanto-volk heeft zijn eigen levende kultuur die ontstaan is uit het beste wat de nationale kulturen hebben voortgebracht en uit dat geheimzinnig iets dat de Esperanto-denkers en dichters heeft doorzinderd bij het mysterie van het innig en rechtstreeksch aanvoelen van menschen van alle volkeren. Dit moderne wonder kan niet beschreven worden. Het moet gezien en onderzonden, hoe een gemeenschap, die honderden talen spreekt, waaronder er één enkele is, die allen na hun eigen moedertaal het best machtig zijn en het liefst hebben, het Esperanto, hierdoor een samenvoelen ontwikkelt, dat ons het recht geeft te spreken van BOVENNATIONALE Esperanto-Volk.

Katholieken helpt ons ervoor zorgen dat dit

volk, het katholicisme kenne, waardeere, eerbiedige, navolge, aanvaarde. Houdt U niet afzijdig van onze beweging, wier strijdgebied de wereld is.

Morris De Ketelaere.

La katolika esperanta vivo

KERSTVIERING IN ROME

In den Kersttijd getroost zich iedere echte Romein de moeite, ten minste één keer, de 124 treden te beklimmen van de monumentale marmeren trap, die leidt naar de kerk van O. L. Vrouw in Ara Cœli (de titelkerk van Z. E. Kardinaal Van Roey), boven op het Capitool. Daar immers, op de plek zelve waar in vroegere eeuwen de heidensche moeders haar kindertjes ten offer gingen brengen aan de godin Juno, daar komen nu de christen moeders haar kinderen toewijden aan de « Santo Bambino » het beroemde Kerstkindje, gesneden uit een tak van een der eeuwenoude olijfboomen van den hof van Gethsemani, dat door de kinderlijke vereering van het Romeinsche volk, gehuld is in een zijden kleedje bestikt met diamanten en edelgesteenten.

Men moet hier niet komen met de bedoeling om stil en ingetogen voor het kribbetje te bidden en na te denken over de lessen van Bethlehem, want het is er rumoerig en lawaaiig in de groote kerk. Kerstmis is hier bij uitstek het feest van de kinderen ; zij bezetten al die dagen de Kerk ; en ze profi-

teeren ervan om luidruchtig hun devotie bot te vieren. Voor de Santo Bambino staat een klein spreekgestoelte, en om beurten komen de Romeinsche kinderen daar een versje opzeggen, of een preek houden voor hun kleine kameraadjes (waaronder veel groote menschen staan); maar dat gaat natuurlijk gepaard met de noodige ruzie, om eerst aan de beurt te komen, en niet zelden preeken er twee of drie tegelijk. Maar het is toch alles samen een lief kinderlijk gebeuren, dat geen enkele wintergast in Rome wil missen.

Doch, het kost moeite en inspanning om zoo hoog te geraken. Een onzichtbare wenteltrap in een donkere kerkstoren kan lastig te beklimmen zijn; maar men ziet de moeilijkheid niet voor zich oprijzen; men klimt en klimt, bij iedere draai hopende dat het klokkenspel eindelijk bereikt is. Maar hier staat men voor een reuzetrap, die beneden weliswaar eigenlijk meer overweldigt door zijn breedte dan door zijn hoogte. Maar als men er een eindje op is gevorderd, dan schijnt de trap zich uit te rekken; men vertraagt onwillekeurig zijn gang, en begint zich af te vragen, of men wel ooit boven zal geraken. Omkijken is erg onvoorzichtig, vooral als men bang is voor duizeligheid. Maar wie stil en taai volhardt, geraakt toch wel boven, en geniet dan dubbel, om de doorstane moeite, van het kinderlijk spel rond het zielsgeliefde Kerstekind van de Romeinen.

En als men dan weer buitenkomende de groote trap voor zich ziet, lijkt ze weer zoo klein, zoo makkelijk af te dalen. Maar men voelt spoedig genoeg, dat men langzaam te werk moet gaan; en zoo heeft men alle tijd, om de kleine menschjes beneden in de wemelende straten gade te slaan; en onwillekeurig denkt men verder, aan Rome en Italië, aan Europa, aan de heele wereld... Och, konden de menschen en de volkeren zich toch eens voor goed verheffen boven hun kleine eigenbelangetjes, boven hun zelfzucht, om op te gaan, boven het aardsche uit, naar het god-

delijk kerstekind, voor wiens nederige troon alle menschen worden als kinderen, in één groote verbroedering...

Rome, December 1936.

Pastro L. Dumoulin, S. J.

Literaturo

LA TRAPASADO

(laŭ malnova valona legendo)

Ĉiujare la Kristinfaneto revenas dum Kristnasko surteren. Kie tio okazas, neniu scias, sed antaŭ multaj jaroj, la Sankta Familio en foirveturileto venis en Flandrujon, kaj tri pekulaj almozpetantoj havis la feliĉon renkonti la Infaneton kun ĝiaj gepatroj: pro ekstazo ili ĉion fordonis, monon kaj manĝaĵojn al la ĉielaj vizitantoj, kaj konvertiĝis. Alian fojon okazis en Bretonujo ke malriĉa knabo vidis survoje la Infaneton, kaj ricevis de ĝi multajn donacojn...

I

Antaŭ multaj jaroj Hamoir, alloga somerrestadejo kaj rava urbeto el Valonujo, ambaŭflanke konstruita laŭlonge la Urto, ne estis urbeto kiel nun, kun grandaj hoteloj, modernaj butikoj kaj diverslandaj turistoj, sed simpla domaro, kiu dependis de la abatejo de Stablo.

La Urto venas el Sy, konata pro la akraj kalkrokaj, kaj zigzage alvenas en Hamoir, por pli mal-supren bani la altajon, super kiu troviĝas la vilaĝeto de Xhignesse.

Kiam oni supreniras la vojon de Hamoir al Xhignesse, oni nur rimarkas verdajn. Sed mirige, malantaŭ si oni malkovras plej belan panoramon: la Urto serpentumante tra la ebenaj valoj.

Ĉe kurbo de la vojo, Xhignesse videbliĝas, ankoraŭ nun kiel ĝi estis antaŭ ducent jaroj, aŭ eĉ pli. La sama romana preĝejo el la sepa jarcento, fondita de filino de Karla reĝo.

En unu el tiuj dometoj, apoge al la preĝejo, mortis antaŭ sennombraj jaroj, homo, pri kiu oni rakontis strangan historion. La homoj asertis ke li estis simplespirita, eĉ naiva, kaj ili indulĝe lin aŭskultis kiam li rakontis pri sia antaŭa vivo, kiam li estis boatisto...

La paroĥestro de Xhignesse mendis novan sonorilon por sia preĝejo. Ĝi estis fandita en Anthisnes, apuda vilaĝeto. La festo de Kristnasko alproksimiĝis kaj la pastro urĝigis la laboron por ke la nova sonorilo anoncu la Naskiĝon de Dio.

Estis griza kaj malvarmega Kristnaskovespero. Senĉese la norda vento blovis kaj movigis la ondojn de la rivero. Jam dum multaj horoj la boatisto atendis la venon de la ĉaristo, kiu ne ŝajnis rapidi.

La boatisto de Hamoir estis forta viro kaj trapa-

sigis la vojaĝantojn kaj enlogantojn el la ĉirkaŭaĵo de la unu riverbordo al la alia, ĉar ne estis, kiel nun, larĝa ponto por superi la Urton.

Intertempe jam noktiĝis. La ventego plifortiĝis kaj ventskuegoj raŭke murmurigis la branĉojn de la salikoj apud la riverbordo; malapude aŭ fore oni klare aŭdis la blekojn de iuj bovinoj kaj de ĉevaloj. De tempo al tempo grakis strigoj.

Je la deka la ĉaristo fine alvenis. La boatisto grumbliis pro tia malfruiĝo kaj ne plu riskis trapasi la muĝantan riveron. Tamen devis okazi, ĉar alie la dia beno ne akompanus la sonorilon.

— « Mi klopodos ».

Kunhelpe de kelkaj malfruj klientoj el la apuda kabareto li ŝarĝis ĝin en la boaton.

Neniu ĉirkaŭstaranto volis akompani la boatiston, nek volis lin helpi dum la remado. Ĉiumomente la vento pli kaj pli blovegis dum ĝi siblis super la kaprice dancantaj ondoj.

— « Bonan ŝanĉon kaj ke Dio vin helpu! « Estis la lasta adiaŭa krio de la viroj.

Komence la trapasado tamen facile funkciis. La ŝturmo ŝajnis kvietiĝi sed kiam la boato venis meze en la rivero, subite granda akvotrumpo leviĝis el la riversubo kaj dum blindiĝa fulmado, aperis granda minacanta diablo volante pereigi la ŝipeton.

Tion vidante, la boatisto frenezigiĝis pro timo:

— « Nu, mi ne plu riskas transporti la sonorilon; prenu ĝin sed savu mian vivon! »

Rea fulmado. La boato en turnakvo renversiĝis kaj kun la sonorilo perdiĝis en la fonon.

La homo pernaĝe sin savis al la alia riverbordo, kie la paroĥestro kun kelkaj fideluloj atendis. Ili vidis la fulmadon, multe timis sed ne rimarkis en tio la diabla laboro.

Kiam estis noktmezo la sonorilo tuj eksonis kaj la vento disvastiĝis la pacan anoncadon de Dio tra la tuta regiono.

Post la festotago oni elakvigis la sonorilon kaj kun granda pompo ĝin pendigis en la preĝejo, kie ĝis nun ĝi ankoraŭ sonadas.

II

Jaro forpasis. Dum pluraj semajnoj frostis kaj la Urto kovriĝis per grandaj glacipecoj.

Depost la mira okazintaĵo la boatisto iĝis bona kliento de la kabareto, kie li pasigis sian tempon. Precipe dumvintre kiam ne estis multaj trapasontaj oni vidis lin tuttage en kompanio de malvirtaj homoj.

Li tute aliĝis. Li ekdrinkis, estis kruela kontraŭ la kamparanoj kaj seninterrompe juris kaj blasfemis, tiel ke la homoj ne riskis trapasi la riveron dumnokte. Oni eĉ flustris ke li vendis sian animon al la diablo, kaj ĉestis la sabatfestojn de la sorĉistinoj...

Estis Kristnasko. La sonoriloj de Hamoir kaj Xhignesse anoncis la venon de la Savonto.

En la kapeleto de Hamoir la pia popolo kunvenis kaj en paca sento preĝis kaj adoris la Jesu-Infaneton en la naivekonstruita staleteto el pajlo. La kapelano klarigis la venon de Nia Sinjoro kaj deziris ĉielan pacon al ĉiuj samkredanoj, ĉeestantaj aŭ ne, kaj almetis preĝon por tiuj, kiuj skandalizas tiun Sanktan Nokton.

En la kabareto kelkaj viroj restis; la aliaj ne riskis profani Kristnaskon. La boatisto pli kaj pli ebrigiĝis kaj inter ridegoj ironie kantis:

Po bin passer l' nut de Noé
buvans on vère à leu santé.

Un vère à Djozef et Mareyie
A leu p'tit Fi ne boteye... (1)

— « Oni frapas la pordon, » elkriis la kabaretistino, kaj ŝi malfermis.

Efektive, maljuna homo staris antaŭ la pordo kaj hezite envenis.

— « Ĉu la boatisto estas ĉi tie? Ĉu li povas min kaj mian familion konduki al la alia bordo? » treme demandis la homo.

La boatisto ŝancele alvenis, mokridante.

— « Nu je tia horo? ĉu... vi ne vidas kiom danĝera... estas por pasi la riveron, tutkovrita per glacipecoj...? »

— « Ho Sinjoro, ni ne povas atendi, ni nepre devas morgaŭ, frumatene, alveni en la abatejon de Stablo ».

— « Mi ne povas akcepti, eĉ ne por... la diablo... unu fojon mi faris tion... mi ne plu riskas mian vivon. Sed ni vidu... »

« Kompatu, mia edzino kun sia juna infaneto atendas en la malvarmo; ŝi estas tiom malforta; ho, kompatu, faru la trapasadon je la honoro de Dio, kiu jus naskiĝis. »

La homo fine akceptis...

Kaj vidu, ekstere lia ebrico tute forvelkis kaj varma aero penetris lian korpon. Li tute aliĝis. Ŝajnis al li ke ne plu estis tiel malvarme. La vojaĝantoj enŝipiĝis kaj li ekpenis singarde remi inter la glaciaĵoj, sed nekompreneble, ĉio tiam facile iris, kvazaŭ lia boato forglitiĝis.

Intertempe oni aŭdis sub la akvo daŭran kaj dolĉan sonoradon, dum akompanantaj anĝeloj kantis: Gloria in Excelsis. La nokto estis tiel trankvila kaj tiel pura ke eĉ nenia estajo volis interrompi la sanktan silenton.

La boatisto rigardis la virinon kaj vidis ke ŝi por-

(1) Por bone pasigi la Kristnaskan nokton, ni trinku glason je ilia sano; glason je Jozefo kaj Maria, kaj hotelon por ilia etulo.

tis etan, dormetantan bubeton. Li tute senluziigis; li pensis ke li ja vidis tiun bubeton, sed li ne memoris kie, kiom ajn lia spirito penadis... La trapasado daŭris pli longtempe ol kutime; li volis paroli al la viro, sed ne kapablis; li volis doni sian mantelon, por pli varme envolvigigi la virinon kun la etulo; li estis kva-zaŭ lamigita, kaj ne povis eligi eĉ vorton.

Fine oni trafis la alian bordon; ne estis je la alia flanko de la rivero, sed multe pli malsupren, apud Xhignesse.

La Sankta Familio, ĉar estis Ĝi, elsiĝis kaj sek-vante la vojon al Xhignesse, malaperis en la nokta malheleco, dum senĉese la sonoriloj daŭrigis la anon-cadon. Malproksime oni aŭdis kantojn...

La noktmeza Diservo finiĝis kaj kiam la kreduloj forlasis la preĝejon, la tuta kamparo estis blanka pro neĝo. Ĉiu domo estis kovrita per hermenpelto, kaj la fenestroj, malantaŭ kiuj lumis, similis al lanternoj, disigitaj en la universo.

Sed ho, mirego, la Urto rapide fluis, kaj tie oni vidis neĝon nek glaciaĵojn. Neklarigebla varmo super-niris el la rivero.

La kabareto estis fermita, je la granda surprizo de la fideluloj, kaj poste ili sciigis ke post la trapasado, la boatisto ne plu revenis.

Depost tiu tempo oni rimarkis ke li ekvivis alian vivon, kaj io, kion oni neniam vidis estis ke oni lin ĉiudimanche renkontis, ĉu en la kapelo de Hamoir, ĉu en la preĝejo de Xhignesse.

En la sama jaro oni konstruis mallarĝan lianan pon-toneton super la Urto, kaj la boatisto transloĝiĝis al Xhignesse, kie li mortis.

Nuntempe, ankaŭ dumvintre la ĉirkaŭaĵo de Hamoir restas preskaŭ ĉiam senneĝa, pro geologia situacio. Ĉu ne estas pli interesa klarigi tion per rava rakonto aŭ pia legendo?

Ĉiujare, dum Kristnasko, grupoj da infanoj, rondiras la kamparon, kaj traŭrante la vilaĝon ili kantas:

Savéi bin à çou dj' ô dire

Qui l' Sâveur des âmes nos est né. (2).

kaj daŭrigas:

Li tchandèle nos aloum 'rans

A meye nut comme tos les ans. (3).

dum aliaj pli gaje intermiksas:

Quand n' sârans stu à deus' treu messes,

Nos vinrans chal magni des cwesses,

Et s' beurans- ne deus' treu bons cōps:

Gloriya in excelsis Deijo! (4)

1933

P. MAASSEN.

(2) Ĉu vi scias kion mi aŭdis: ke la Savinto de niaj animoj naskiĝis.

(3) Ni lumigu la kandelon, je noktmezo. Kiel ĉiujare.

Recenzoj

Het ESPERANTO IN 20 LESSEN door A. BLOK - 17de uitgave. Prijs: 15 fr. SLEUTEL hierbij: Prijs: 7,50 fr.

Met belangstelling dit keurig boek doorlezen, en daar dit de eerste maal is dat ik een Blok-spraakleer onder handen had, was alles nieuw voor mij, de manier van voorstellen is wat ik noemen zou: volksch. De Nederlandse spraakleer wordt even in herinnering gebracht, wat veel leerlingen zal helpen, niets wetenschappelijk maar eerder vulgarisatie, en daarom juist zoo praktisch voor beginners, alhoewel de spraakleer volledig en zelfs tamelijk uitgediept gegeven wordt. Talrijke oefeningen die dan in den sleutel vertaald worden. Geen drukfouten gevonden.

Slechts de uitspraak van de a als in dagen kan ik niet goedkeuren, de a moet als in dag uitgesproken. Ig- en iĝ-: heb ik reeds beter uitgelegd gevonden. Buiten deze 2 opmerkingen is deze spraakleer volgens mij uitstekend en zelfs modern. Een goede aanwinst voor ons studiemateriaal. L. C.

MARISTA RAKONTO, kanto kun piano. Tekste reverkita de F.W. Buenting.

Ĝi estas simpla melodio en vigla tempo, ĝi rememorigas malnovan anglan popolkanton. Melodieca kaj facile lernebla. La arta valoro ne estas granda kvankam ne banala. La akompana muziko estas sobra sed substrekas bone la melodion. Kanto, kiu certe rikoltos sukceson ĉe niaj Esperantistoj.

La teksto estas zorge elektita, deca kaj humora laŭ angla spriteco. M. T. C.

WERELDLITERATUUR

SOENG DOOLT NAAR DE ROOVERS. door SCHI NAI AN

Wie verleden jaar de Roovers van het Liang

(4) Post ĉeesto al du aŭ tri Mesoj, ni ĉi tie venos por manĝi bakajojn, kaj ni trinkos du aŭ tri glasojn: Gloro al Dio!

Vraag en Antwoord

2. Oorspronkelijke Esperanto-werken.

Ik heb gehoord dat er oorspronkelijke Esperanto-werken bestaan. Welk zijn de bijzonderste auteurs? (E.M. Antwerpen) 2.80 fr

De eerste Esperanto-werken waren meestal vertalingen uit de wereld-litteratuur. Dokter Zamenhof zelf vertaalde op meesterlijke wijze engelsche, russische, duitsche, poolsche schrijvers. Nu Esperanto reeds flink vooruitgegaan is, kan het reeds bogen op gekende persoonlijkheden als Forge, Kolocsay, Bult-huis, Baghy, Schwartz e.a., die een eigen Esperanto-literatuur geschapen hebben, zoolwel voor poëzie als voor proza. Zoo is een origineel werk van J. Baghy: « Printempo en la aŭtuno » (Lente in de Herfst) in verschillende levende talen overgezet, o.a. het chineesch. Het Radiotechnisch werk van E. Aisberg: « Fine mi komprenis la Radion », verscheen reeds in 16 talen. Wel een degelijk bewijs van de leefbaarheid van Esperanto. P. Maassen.

3. - Mi ofte spertas malfacilajon en la uzo de la sufiksoj « ajo » kaj « eco ». Bonvolu sciigi al mi difinitajn klarigojn pri tiuj gravaj vortetoj. (J. G. uit Borgerhout).

Ant.: Als regel geldt: eco duidt een abstracte eigenschap aan terwijl ajo iets concreets beteekent. In de meeste gevallen is het niet moeilijk een keus te doen; b.v. juvelo estas belaĵo, een juweel is iets schoons; doch! la beleco de juvelo, de schoonheid van een juweel. Indien men op het eerste zicht twijfelt of men met iets abstrakts of concreets te doen heeft komt dat dikwijls voort uit het onlogische van onze Ned. taal. Zoo kan het achervoegsel « heid » ook ooit iets concreets aanduiden, b.v. moeilijkheid kan iets concreets en iets abstrakts zijn. Evenzoo wordt het achtervoegsel « te » in beide gevallen gebruikt; diepte kan zelfs drie betekenissen hebben, het kan een eigenschap

Schan Moer las, zal met genoeg vernemen dat dit boek, het eerste der reeds befaamde Die Poorte-reeks voor 1937, het vervolg hierop is. Wij volgen met spanning de avonturen van den Regenschenker van Schantoeng, zo als hij zoo poëtisch genoemd wordt om zijn welwillendheid tegenover de zwervers. Andere figuren als Geestenbode, Slijkstroomdraak, Witte Paling, de Gele Wespenangel, de Gele Boëddha, Wolkendraak, verwekken onze bewondering en doen ons aan hun zijde staan, niettegenstaande zij officieele bandieten zijn, doch zoo sympathiek, zoo humoristisch voorgesteld en zoo schandalig uitgebuit door hun overheid, dat we op het laatst hartelijk juichen als allen behouden, na menig spannend, ademschokkend avontuur terug in hun vesting geraken. Een fijne satire van toestanden zooals ze nu wellicht, na 600 jaar, nog in China bestaan. Een vlotte stijl en raak dialoog veraangenamen de lezing van dit mooie boek. Prijs 10 fr., in de reeks genomen.

De reeks 1937 brengt ons verder: Het Gezins op Gilje van den grooten Noorschen schrijver JONAS LIE, een monographie met luchtdrukken over JACOB SMITS, door Jozef MULS, een Breviarium der Vlaamsche Lyriek door Marnix Gijsen verzameld, een roman uit Spaansch-Amerika « DE GEWORGDEN » van ROBLETO, een verzameling « VERLOREN HOEKJES » van den journalist A. RANNAH, een leuk verhaal van Nicolaas GOGOL, en een meesterwerk der Zuid-Afrikaansche letterkunde SOMER van C. M. VandenHeever.

Rond Kerstmis verschijnt ook bij Die Poorte een herdruk van het beroemde werk CHRIS'USLEGENDEN van Selma Lagerlöf, alsmede een verzameling gedichten van Aug. VAN HOUTTE en een ethnologisch werk over Herkomst en Samenstelling van het Vlaamsche volk door G. Schamelhout, geen onbekende.

Inlichtingen verschaft graag L. Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst.

aanduiden, een ruimte en een zaak die diep is. Daarom moet men leeren in Esperanto denken, wil men geen last hebben van het onlogische van onze moedertaal. Wil men gemakkelijk de vraag oplossen dan probeert men of men het omschrijven kan door: het... zijn, en dan gebruikt men *eco*; door: iets dat... is, en dan gebruikt men *ajo*.

B. v. de diepte meten =

mezuri la profund-*econ*

in een diepte vallen =

fali en profund-*ajon*.

(in de diepte (ruimte) vallen =

fali en la profund-*on*).

Het begrip « konkreet » van *ajo* strekt zich ver uit, zelfs tot daden, zoo kan men vriendendienst door amikaĵo vertalen. Toch zijn er gevallen dat men beiden gebruiken kan en men behoeft zich dan niet het hoofd te breken of dit een paar procent logischer is als dat, als men maar klaar zijn gedacht uitdrukt. Zoo kan men zeggen « mi spertas malfacilaĵojn (of malfacilecon (**enkelvoud**)) en la uzo k.t.p. Ook « mi dankas vin pro via afableco of afablajo ». Men kan immers zoowel sperti en danki het konkrete als de eigenschap. Men blijft dus logisch in beide gevallen. Omdat het echter in de verschillende nationale talen de gewoonte is wegens de eigenschap te bedanken, is het o. i. aan te raden dat ook zoo in Esperanto te doen om gemakkelijker verstaan te worden. Men zegge dus liever mi dankas vin pro via afableco.

Alle vragen dienen gericht op het Algem. Sekretariaat, Turnhoutschebaan 277, Borgerhout, liefst met bijvoeging van een steunpenning om de mogelijke onkosten te dekken, veroorzaakt wegens de dokumentatie.

BLANKULO.

Tra la Gazetaro

En de « *Eembode* » Kath. Nieuws en Advertentieblad voor Amersfoort, 13-11-36, aperigis sub E-Nieuws: « Flandra Katoliko » het blad van het Kath. Vlaamsch

Esperanto Verbond, bestaat één jaar. In haar laatste nummer (Oktober n 10) herdenkt het Bestuur dit feit. Het orgaan is tweemaal zoo groot geworden en heeft zeker veel aan belangrijkheid gewonnen.

En « *Ons Recht* » aperis la 1-a leciono de Esperanto-kurso. Ni aldonu ke pli ol 30 kursanoj ensendis sian tradukitan taskon.

En « *Morgenpost* » aperis regulaj sciigoj pri la E-kurso en Wilrijk-Vallaer. Esperanto-postkaarten in Oostenrijk. Waarom Esperanto en niet Latijn? Gewetensbezwaren I - II. Intermezzo.

En de « *Bilzenaar* » Esperanto in den Ether kaj aliaj artikoloj pri Esperanto.

En « *Nele* » Een bezwaar. Opwervingen I - II. Reactie.

Nia movado

FINANCIEEL PRAATJE. — Feitelijk hebben wij er alle nadeel bij nieuwe leden aan te werven: dat is de verbluffende conclusie die ik als kassier uit de opgedane ondervindingen heb opgedaan.

Inderdaad, ieder lid betaalt ons 10 fr. en krijgt 10 nummers van « Flandra Katoliko », die ons elk minstens 1 fr. kosten + 0,50 fr. zegels per jaar, dus 10,50 fr. Ieder lid schrijft wel eens 'n brief of twee zonder zegels bij te voegen voor het antwoord, zoodat ieder lid ons gemiddeld 12 fr. kost.

Besluit: die 2 fr. verlies + beheerkosten en propaganda worden niet door de *gewone, eenvoudige, zwijgzame, tamme* leden verzekert maar wel door de eereleden en ijverige leden die door boekenaankoop en vooral het verkopen van de Beknopte Spraakleer zaad in 't bakje brengen? En hoe gemakkelijk bekomt men niet 2 fr. voor zoo'n boekje!

Wie niet onmiddellijk 10 Gramatikojn besteld, wordt gerangschikt onder de tamme leden!

De Kassier.

Als vervolg op het Finantieel Praatje, moet ik melden dat gewoonlijk rond Kerstmis de

Esperantisten het een of ander Esperanto-boek koopen. Na voorafgaande te hebben gelezen, twijfelen wij er niet aan of onze leden zullen, die schoone gewoonte getrouw, iets bij ons Verkoop-Instituut bestellen. Het weze een Nieuwjaarsgift voor onze vereeniging, die met groote moeilijkheden te kampen heeft. Wij hopen dat onze leden dit zullen indachtig zijn en ons mild steunen. De bestellingen zijn te doen op ons Sekretariaat en de gelden te storten op postcheckrekening n. 137.438 van J. Van Deun, Turnhoutschebaan 277, te Borgerhout.

Stel niet uit, doe het vandaag nog!

De Sekretaris.

KONDOLENCOJ. — La 4-an de Novembro mortis en Hasselt, la Patro de nia Delegito el Millen, Sinjoro Louis Geukens, Sinjoro Karel, Godfried Geukens: Al la funebranta familio FUKÉ prezentas siajn kristanajn kondolencojn.

DANKO. — En respondo al dankletero, sendita al malavara ano kiu sendis nin 100 fr. ni ricevis jenan kanton:

« Estimata Sinjoro Calloens, « Jen » estas pli bone ol diri dekoje « vi havos » Mi do diras « jen ». Mi ne scias ĉu mi povos fari tion ĉiujare. Intertempe mi sendas al vi miajn plej sincerajn bondezirojn por la pligrandiĝo de la revuo. Mi dankas vin pro via amika poŝtkarto. Mi ne ankoraŭ scias ĉu mi povos iri Lovenen proksiman jaron, mi havas grandan familion (ok idoj), kaj ili bezonas multajn zorgojn, sed se eble, mi iros tien kaj kun granda ĝojo mi renkontos vin.

Sindoneme Via. P.M. »

GRATULOJ. — Ni ricevis jenan leteron el Ginneken (Nederl.).

« Estimataj Sinjoroj, Mi estas al vi tre danka pro la fidela alsendo de via tre interesa revuo « Flandra Katoliko », kiu jam fariĝis por mi bona amiko. Mi preĝos por ĝia florado kaj pligrandiĝo. Precipe mi ĝojas kaj ĝuas pro ĝia katolikeco, bonhumoro, bonkoreco. Ĝi iru kaj ĉiam kresku per la beno de Dio kaj la bona ideo de la flandraj katolikoj kaj la eksterlanda amikeco.

En la amo de Kristo Reĝo, Via. Patro Joahim, Domo de la Sanktaj Koroj Ginneken ».

Ni ĝoje mencias nian laboreman anon, S-ro K. Wijnendale el Herenthals, kiu lasttempe varbis multajn novajn anojn. Jen imitinda ekzemplo por niaj FUKÉ-anoj. Ni do kore gratulas nian anon pro la farita laboro kaj esperas ke li daŭrigu tiun agadon kaj multfoje ankoraŭ spertu bonan sukceson.

Ankaŭ en la malgranda Seminario, St. Truiden, la katolika Esperanto-movado vekiĝis. Certe ni tion dankas al la sindonemeco de nia ano, Pastro Meertens, kiu dank al lia laboro sukcesis instigi tiom multe da studentoj ekterni Esp., aliĝi al nia unuiĝo, kaj mendi lernolibrojn ĉiujspecajn. Limburgo modele laboras kaj antaŭeniras. Vivu Mechelen aan Maas, Bilzen kaj precipe St. Truiden.

ĜOJIGA NOVAĴO POR LA ABONANTOJ AL ESPERO KATOLIKA.

S-ro Aleš Berka sciigas al mi ke jam de la Januara numero estos nova redaktaro, inter alie ankaŭ flandra redaktoro. Kiu estas kandidato? Li sin anoncu al mi. Espero Katolika estos eldonata en Erno kaj kostos malpli. Mi jam povas por 1937 fiksi la prezon de 30 fr. eble tio fariĝos 25 fr. se estas 2.000 abonantoj. Tiuj, kiuj pagis 35 fr. jam por 1937, do bonhavas 5 fr. kiuj servos por 1938.

FUKÉ-anoj subtenu vian internacian revuon per multnombraj abonoj, kaj per sendado de interesaj artikoloj por la internacia legantaro; provizore oni sendu tion al mi.

La abonperanto L. Calloens.

RADIO DISAŬDIGOJ. — Kelkaj FUKÉ-anoj jam aŭskultis, sabate je la 7-a (Greenwich tempo) kaj nederlandlingve, nian anon. Lia Pastra Moŝto, Pastro L. Dumoulin S. J. Ni havas la plezuron sciigi niajn membrojn ke Li regule estas aŭdebla la 2-an kaj la 3-an Sabaton ĉiu monate, ondlongeco 50.26 m. La aŭskultantoj estas petataj sendi sciigon al Romo. Tio certe faros grandan plezuron al nia vigla samkredano, kiu kvankam en alia laborcentro ne forgesas FUKÉ. Por la interesuloj jen la adreso: Pastra Moŝto L. Dumoulin, S. J., Borgo S. Spirito 5, Roma 113, Italujo.

Lastminute alvenas el Romo la jena interesa sciigo:

« In de « Osservatore Romano » van heden, 2-12-1936, het officieus blad van het Vaticaan, staat op de bladzijde, gewijd aan « Katholiek Leven » een flink artikel op de eereplaats en getiteld: « I. K. I. L'Esperanto al servizio della Chiesa » (Esperanto in dienst van de Kerk); 't is ondertekend « P. Seb. Z. S. C. J. », dus een confrater van Pastro Roosen). Ik dacht dat dit feitje wel meldingswaard is. Beste groeten ».

Ni estus tre dankemaj se Pastro Dumoulin havus la bonecon sendi nin la submenciitan artikolon. Antaŭdankon.

KUNVENO EN LEUVEN. — La 3-an de Januaro 1937. okazos en Leuven FUKĖ kunveno. Ĉar ni ne ankoraŭ havas precizan konon de la horo kaj kunvenejo, ni petas niajn anojn peti tiujn informojn ĉe nia Vic-Prezidanto, S-ro M. Naster, Naamschestr. 113, Leuven. Ni tamen taŭgatempe sendos cirkuleron al la brabantaj anoj kaj niaj delegitoj.

Jen la Tagordo:

- 1) Kasista kaj sekretaria raporto;
- 2) Aranĝoj Pentekosta kunveno;
- 3) Enhavo Jarlibro FUKĖ;
- 4) Katolika Esperanto Instituto; eldono preĝareto, Triptiko, kotizoj;
- 5) Delegitoj, propagando, kursoj, afiŝoj;
- 6) Situacio Bruselo (raporto pri pasinteco);
- 7) Diversaĵoj.

KATOLIKA RONDO ESP. - MORTSEL

Post tempa dormemo K. R. E. freŝe vekigis! La kunvenoj okazas provizore ĉiumonate la unuan Vendredon, je la 8.30 h. en ejo Holsters, Statielei, 11, kie eksterkomunumaj samideanoj ĉiam estas bonvenaj. La vekigo montriĝis per valora gesto, nome K. R. E. donacis al la publika librejo dudekon da Esperanto-libroj, elmontritaj en la jubilea ekspozicio de tiu librejo, dum kiu multaj ekzempleroj « Beknopt Leerboekje » estis disdonataj.

I. K. I. — In dank ontvangen tot steun van het werk der geloofsverspreiding door middel van Esperanto;

F. U. K. E. 20 fr. — Colo. Aalst 10 fr. Nomo. Leuven 10 fr.

Allerharteljksten dank namens I. K. I.

Mag ik mij een voorstel veroorloven aan al onze met apostelgeest bezielde esperantisten? Vele kleintjes maken een groot. Als onze Esperantisten de gewoonte eens aannamen om op hunne bijeenkomsten een kleine IKI col-

lecte te houden, de eene geeft 0,10 fr. de andere 0,25 fr. een erg vrijgeevige 1 fr. Als men dat geregeld doet, wordt het op den duur toch heel wat. Bedenk wat ge aan de minste der mijnen gegeven hebt, ge dit aan mij gegeven hebt, zegt Kristus. Is er een apostolaat dat ons nader aan 't harte ligt dan juist het werk der geloofsverkondiging en wel heel in 't bijzonder waar dit werk tevens een machtig propagandamiddel is voor de internationale taal? Katholieke Esperantisten, gij hebt hier een plicht te vervullen. Katholiek Vlaanderen stond steeds in de voorste rangen, waar het missiearbeid betrof. Laten wij onzen naam hier ook hoog houden.

A. van der Pluym, kapelaan Wandre, postrekening 61597.

OCCASIE. — Splinternieuw woordenboek van Van Straaten, Esp.-Ned., Ned.-Esp. 2de uitgave, 700 pag. voor 68 fr., franco.

Woordenboek Ned. - Esp. oorspronkelijk uitgegeven door « Merkurio ». Tweede herziene druk door H. Mees 323 pag. zoo goed als nieuw, voor 28 fr., franco. Terstond schrijven aan Pastro Can. van Hoogstraten, Abateio de Grimbergen (B). Geen antwoord betekent « reeds verkocht ».

TOURNEE BUITENLANDSCHE SPREKERS. — Onze Nederlandsche vrienden stellen voor dat wij deelnemen aan de in te richten spreekbeurten van buitenlandsche sprekers die kortelings in talrijke afdelingen van N. K. zullen optreden.

Pastro Kao komt 15 Januari aan de beurt, in April is het de Zuid-Slaviër Sro Petro Gabowić die zal spreken over zijn land in verband met het Katholicisme. Wie denkt een dezer sprekers in zijn gemeente te kunnen laten optreden, gelieve ons onmiddellijk te verwittigen. Voorwaarden hangen af van het aantal deelnemers.

FUKĖ.

